

Uit de dagbladen verneem ik dat 1997 een goed Tamagotchi-jaar is geworden. Helaas kan ik dat aan de kerkuilen niet merken want er is dit jaar in ons dorp geen jong geringd.

Ik heb een heilig ontzag voor de tamagotchi, het digitale kuikentje dat de belangrijkste Japanse uitvinding sinds het harakiri is. Ik kan de verantwoording voor de opvoeding van het kleine, gevoelige wezentje niet aan omdat ik er ogenblikkelijk in herken wat ik bij het grootbrengen en klein houden van onze kinderen fout heb gedaan. En dergelijke fouten worden nu extra snel afgestraft want de tamagotchi kan in twee dagen dood zijn en dan word je meteen met je falen geconfronteerd. Te veel lief doen, te veel spelen, het kan best negatief uitvallen. Overvoer hem of haar maar en je zit met de gebakken peren.

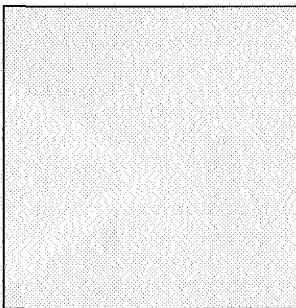
Als ik dan toch onverhoopt met een tamagotchi opgescheept word, ga ik om de haverklap kijken hoe hij het maakt. Wat voor eten en hoeveel en wanneer. Bovendien moet er ook schoongemaakt en gespeeld worden. Mijn tamagotchi reageert met onverholven angst als ik aardig tegen hem tracht te doen. En dan het probleem met wát voor tamagotchi de kat kwam aanzetten (u raadt het al, de kat uit Peize). De kat ving eind augustus grote hoeveelheden muizen maar ik kwam er niet achter wat voor soort! Elke keer als ik haar benaderde, liep ze weg met haar prooi. Binnen een kwartier komt ze met de derde knager aan zetten. Ze speelt er nog wat mee om het adrenalinegehalte in de muis op te jagen en hem zo zoeter te laten smaken. In die tijd weet Nicolien de kat haar prooi te ontfutselen. Ze geeft mij het zielig hoopje dier. 'Hij leeft nog', zeg ik. 'Ik heb hem gereset', zegt ze eenvoudig. Het is echter geen courante muis. En de dagbladpers maar plechtstatig veralgemeniseren: het is een slecht muizenjaar en vogelaars vrezen voor de kerkuil. Een muis is een muis en hij dient slechts één hoger doel: *prooi*.

Een slecht muizenjaar voor welke muizensoort? Als er een *kleine geelpootruiter* bij Haulerwijk gesignaleerd is, komen telescoopbezitters uit heel Nederland daarop af, maar als we over muizen praten dan is het een slecht of een goed muizenjaar. En Nederland is precies een muizenjaar groot. Over meer of minder algemene soorten vogels worden hele tijdschriften gevuld maar over muizen is hoogstens iets te vinden over hun afwezigheid.

Als ik mijn tamagotchi, een jonge rosse woelmuis, zachtjes aai, blijft het dier-tje doodstil in een hoek van het grote terrarium zitten. Dat aaien zou een bosmuis nooit toegelaten hebben. Die zou via mijn arm in een paar sprongen

verdwenen zijn. Een huismuis zou het mogelijk anders gedaan hebben. In elk geval heb ik die meermalen in de mouw van mijn overhemd of overall gehad.

De rosse woelmuizen vermeerderen zich op verruigd terrein waanzinnig snel en dat is hun voornaamste wapen tegen katten en uilen. Een beetje kat doet er niet meer dan vijf minuten over om er eentje op te halen. Want de rosse woelmuis moet, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de bosmuis, om de paar uur naar buiten om te foerageren. En daarbij is hij nog redelijk traag ook. Er is een behoorlijke variatie in soorten muizen, ieder kennelijk klaar voor een muizenjaar. Daarbij mogen de spitsmuizen niet meedoen, want ze zijn totaal niet verwant aan de muizen, al acht een kerkuil dat van ondergeschikt belang. Maar is in Yde voor de kerkuilen altijd bosspitsmuizen eten, hoewel je er wel veel van vangen moet, want er gaan twee van die beestjes in een veldmuis.

Het is opvallend dat de ene buitenbewoner 's winters heel andere soorten muizen in huis krijgt dan de andere. Ik zamel de door kennissen in valletjes gevangen muizen in en stop ze in de diepvries voor het fonds Kerkuilen In Barre Tijden. Want kerkuilen zijn natuurlijk vogels van een hogere orde (opgetekend uit de mond van de wilsterflapper Arend Veenstra uit Westervelde) en er is ons veel aan gelegen om ze in leven te houden. U kijkt op TV toch ook steeds geboeid naar die flitsen vliegende kerkuil bij de programma-uitleg. Wees gerust, dat is een noordelijke kerkuil en de opnamen zijn gemaakt in de Tolberter Petten.

In Lettelbert ving een collega van mij regelmatig spitsmuizen achter de kachel. Ik heb mij toen zelf op de hoogte gesteld, het was inderdaad een Calmix olie-kachel. Anderen komen met veldmuizen aan. Er zijn ook vangers die steevast bosmuizen in huis krijgen tijdens de winter. Wij hebben echter alleen maar huismuizen in huis en schuren. Eens ving ik er eentje in december in een voerbak met tarwe. Het was een vrouwtje met een dikke buik. Ik stopte haar in een plastic container en gaf haar een laag hooi tegen de kou. Zo nu en dan voelde ik voorzichtig even in het warme nestje dat ze bouwde. Het is een lekker gevoel zo'n nestje met een warm beestje er in. Het warme beestje spurt er trouwens snel uit als ze de bedreigende mensenhand merkt. Dan op eerste Kerstdag het verrassende: het hele nest ligt vol met wriemelende wurmpjes. De muis brengt de kleinen braaf groot en in het voorjaar kieper ik de hele handel in het bosje van Wietses.

Even de tamagotchi een stukje appel brengen. Gelukkig blijkt hij zichzelf te poetsen dan hoeft ik dat niet te doen.

Sytze Bottema